1

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Львівський національний університет імені Івана Франка

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

_____

«02» 09 2025

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «БАЗОВА ЗАГАЛЬНОВІЙСЬКОВА ПІДГОТОВКА» (ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА)

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський рівень)

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Галузь знань – D «Бізнес, адміністрування та право»
Спеціальність – D9 « Міжнародне право»
Освітня програма – «Міжнародне право»
Факультет міжнародних відносин

Львів - 2025

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО:
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ПОГОДЖЕНО:
ГЕНЕРАЛЬНИЙ ШТАБ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ
Лист № 300/1/С/4603 від 30 травня 2025 року

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:
Ярослав **ГАЛАДЖУН,** доцент кафедри безпеки життєдіяльності, канд. хім. наук, доц.,
Ігор **ДИКИЙ**, доцент кафедри зоології, канд. біол. наук, доц.,
Євген **ІВАНОВ**, завідувач кафедри конструктивної географії і картографії, д-р геор. наук, проф.,
Надія **ЛЕВУС**, заступниця декана філософського факультету, доцентка кафедри психології, канд. псих. наук, доц.,
Володимир **ЛИСИК**, доцент кафедри міжнародного права, канд. юрид. наук, доц.,
Марта **МОЧУЛЬСЬКА**, заступниця декана юридичного факультету, доцентка кафедри конституційного права, канд. юрид. наук, доц.,
Олег **ЛЯДИК,** ст. викладач кафедри фізичного виховання та спорту,
Ігор **МУЦЬ**, доцент кафедри безпеки життєдіяльності, канд. хім. наук, доц.
Соломія **ПИСАРЕВСЬКА**, доцентка кафедри безпеки життєдіяльності, канд. хім. наук, доц.
Тарас **ПОДЕДВОРНИЙ,** асист. кафедри радіомовлення та телебачення,
Іван **ФЕДИК**, доцент кафедри історичного краєзнавства, канд. істор. наук, доц.,
Зіновій **ЯРЕМКО**, завідувач кафедри безпеки життєдіяльності, д-р хім. наук, проф.

Обговорено та рекомендовано до затвердження Вченою радою Університету

“_____” _____ 2025 року, протокол №_____ .

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни "Базова загальновійськова підготовка (теоретична частина)" складена відповідно до освітньої програми підготовки бакалавра та типової програми навчальної дисципліни "Базова загальновійськова підготовка громадян України, які здобувають вищу освіту, та поліцейських" (теоретична підготовка), затвердженої Начальником Генерального штабу Збройних Сил України за погодженням з Міністерством освіти та науки України.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є первинні знання, уміння та навички щодо порядку поводження із зброєю та її застосування, дій на полі бою (пересування та орієнтування на місцевості), надання домедичної допомоги, а також первинної психологічної допомоги (самодопомоги), поводження з саморобними вибуховими пристроями та формування стійких морально-психологічних якостей, необхідних для захисту України.

Міждисциплінарні зв'язки:
Правознавство.
Психологія.
Етика.
Безпека життєдіяльності та охорона праці.

Компетенції
загальні компетенції:
Усвідомлення правових норм та етичних принципів, що регулюють діяльність військовослужбовців.
Здатність до критичного аналізу правових актів та їх застосування на практиці.
Вміння працювати в команді та розуміння соціальних аспектів військової служби.
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

фахові компетенції:
Знання основ військового законодавства України.
Розуміння механізмів реалізації прав та обов'язків військовослужбовців.
Навички оцінювання правових ситуацій, пов'язаних із військовою службою.
Навички надання психологічної та домедичної допомоги в екстремальних умовах.
Навички безпечного і успішного виконання завдань військової служб.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:
1. Модуль базової підготовки.
2. Модуль військової підготовки.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Базова загальновійськова підготовка (теоретична частина)” є здобуття громадянами України військово-облікової спеціальності, навичок і умінь, необхідних для виконання конституційного обов’язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Базова загальновійськова підготовка (теоретична частина)” є зацікавити здобувача освіти військовою службою та мотивувати його до патріотизму й виконання свого Конституційного обов’язку захищати Батьківщину.

1.3. Згідно з вимогами освітньої програми студенти повинні:

знати:

- українську національну ідентичність та її ознаки: мову, культуру, традиції, адміністративно-територіальний устрій держави та природні ресурси, визначальні історичні постаті, які внесли значний вклад у формування та становлення української нації;
- основні терміни та поняття міжнародного гуманітарного права;
- вимоги статутів Збройних Сил України;
- загальні обов’язки, права та відповідальність військовослужбовців;
- заборонені методи та засоби ведення війни;
- способи та методи психічної саморегуляції;
- основи першої психологічної підготовки;
- вплив бою на психіку особи;
- алгоритм домедичної допомоги на етапі “допомога під вогнем/під загрозою” (Care under fire/Threat, CUF), способи та методи евакуації;
- принципи та застосування допомоги в польових умовах (TFC);
- порядок організації переміщення/пересування на території, яка контролюється противником;
- основні заходи забезпечення життєдіяльності в автономних умовах;
- основні способи зв’язку, тактичні сигнальні жести;
- правила ведення переговорів, правила користування засобами зв’язку, порядок дій під час застосування противником засобів радіоелектронної боротьби;
- способи орієнтування на місцевості за допомогою небесних світил, компаса, годинника, карти та місцевих предметів;
- розвідувальні ознаки розташування ділянки місцевості (території), на якій розташоване озброєння та бойова техніка, танки, гармати, пункти управління FPV БпЛА, установок ПТКР, кулемети, гранатомети, станцій радіолокаційної розвідки;
- основні засоби ураження, які застосовує противник у війні проти України;
- ознаки ядерного вибуху, хімічної атаки й застосування бойових біологічних речовин;
- засоби індивідуального захисту;
- дії на зараженій місцевості;

- інженерне обладнання та маскування позицій в умовах застосування противником ударних БпЛА;
- протитанкові та протипіхотні міни, їхні характеристика, будова, їхнє установлення та знешкодження, інженерні загородження, їхнє утримання та подолання;
- заходи безпеки під час поводження з вибуховими речовинами;
- основи загальновійськового бою;
- призначення та бойові можливості механізованих, танкових, артилерійських підрозділів і підрозділів ППО СВ ЗС України;
- організаційно-штатну структуру та озброєння механізованого відділення;
- призначення, класифікацію, бойові можливості, форми, способи, основні тактичні прийоми застосування БпЛА, основні демаскуючі ознаки, слабкі місця БпЛА та можливості їхнього виявлення;
- порядок дій солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника;
- порядок знищення бронеоб'єктів противника на передньому краю оборони;
- порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну), алгоритму дій у випадку обходу противником з флангу або виходу противника з тилу, прориву переднього краю танками (ББМ) противника;
- порядок дій у наступальному бою;
- призначення, тактико-технічні характеристики, бойові властивості, загальну будову, принцип дії, порядок неповного розбирання і збирання після неповного розбирання, а також порядок обслуговування після стрільби;
- призначення та визначення вихідних установок (вибір прицілу і точки прицілювання) для ведення вогню зі стрілецької зброї; нормальні (табличні) умови стрільби; особливості визначення вихідних установок для стрільби з автомату по повітряним цілям; призначення, будова та принцип дії ручних гранат;
- порядок спостереження за полем бою та вибору цілі, вихідні установки для кожного виду зброї, порядок ведення та коректування вогню, способи цілевказівки;
- основи управління вогнем та порядок постановки вогневих завдань підрозділу; порядок застосування нічних стрілецьких прицілів та приладів спостереження; заходи безпеки при поводженні зі стрілецькою зброєю та гранатами.

вміти:

- особисто виконувати вимоги статутів Збройних Сил України;
- застосовувати вимоги статутів Збройних Сил України в повсякденній діяльності підрозділу;
- поводитися з військовополоненими;
- поводитися з цивільним населенням;
- надавати першу психологічну допомогу та самодопомогу;
- визначати емоційний стан (власний та іншої особи);

- застосовувати різні способи і методи психологічної саморегуляції;
- надавати першу психологічну допомогу відповідно до обраного протоколу;
- здійснювати евакуацію одним чи двома рятувальниками;
- надавати першу допомогу у разі поранень, кровотеч, отруєнь та інших бойових уражень;
- готувати та здійснювати медичну евакуацію;
- здійснювати огляд постраждалого на наявність масивних кровотеч у тактичних умовах;
- перевіряти прохідність дихальних шляхів;
- організовувати та облаштовувати місця розташування для малого підрозділу в умовах можливої зустрічі з противником;
- протидіяти впливу природних умов на організм людини;
- використовувати основні способи зв'язку, тактичні сигнальні жести;
- усувати типові помилки під час експлуатації радіостанцій, що виводять їх з ладу;
- орієнтуватися на незнайомій місцевості за картою та без карти, здійснювати планування та рухатися за визначеним маршрутом;
- аналізувати інформацію отриману в ході спостереження;
- користуватися протигазом та загальновійськовим захисним комплектом;
- одягати протигаз, загальновійськовий захисний комплект;
- діяти за сигналом "Хімічна тривога";
- вибирати місця для обладнання одиночного або парного окопу для стрільби, маскувати його;
- виконувати обов'язки солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника; знищення бронеоб'єктів противника на передньому краю оборони;
- виконувати порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну), у випадку обходу противником з флангу або виходу противника з тилу, прориву переднього краю танками (ББМ) противника, або вогневої (маневреної) групи;
- виконувати завдання стрільця у складі механізованого відділення під час ведення наступального бою, завдання вогневої (маневреної) групи;
- займати вихідне положення для наступу й підготовки до атаки;
- виконувати порядок дій у випадку мінометного обстрілу, кулеметного вогню противника та застосування ударних БпЛА;
- виконувати порядок дій у випадку виходу у фланг противника та штурму траншеї, а також у разі застосування наступальних (оборонних) гранат під час наступу;
- застосовувати зброю;
- проводити перевірку бою зброї та приведення її до нормального бою на різних відстанях;
- виконувати підготовчі вправи з кучності стрільби, початкові вправи з метання оборонної, наступальної та кумулятивної гранат.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин, три кредити ЄКТС.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни.

Змістовий модуль 1. Модуль базової підготовки.

Тема 1. Національно-патріотична підготовка.

Ми — українці: важливість захисту національної ідентичності та свободи. Героїчні сторінки української історії як джерело національної єдності та розвитку. Українська національна ідентичність та її ознаки: мова, культура, традиції, адміністративно-територіальний устрій держави та природні ресурси. Утвердження політичної нації і створення незалежної української держави. Героїчні епохи української історії: давня історія та період Русі, козацька доба, національне відродження XIX століття та формування політичної української нації, визвольні змагання XX століття. Визначальні історичні постаті, які внесли значний вклад у формування та становлення української нації. Сучасні герої та їхнє значення для свободи України і її майбутнього.

Тема 2. Міжнародне гуманітарне право.

Міжнародне гуманітарне право та його норми із захисту жертв війни. Основні терміни та поняття міжнародного гуманітарного права. Учасники збройних конфліктів. Статус військовополонених. Поводження з військовополоненими. Відповідальність військовослужбовців за порушення норм міжнародного гуманітарного права, зокрема з питань поводження військовополоненими. Захист цивільного населення. Режим окупації. Заборонені засоби і методи ведення війни.

Тема 3. Статути Збройних Сил України.

Обов'язки та права військовослужбовців. Зміст Військової присяги. Основні принципи військової служби (вірності, єдності, відповідальності, доброчесності, неупередженості та професіоналізму). Основні положення Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України: загальні обов'язки військовослужбовців.

Взаємовідносини між військовослужбовцями. Основні положення Статуту внутрішньої служби Збройних Сил України: начальники та підлеглі, старші та молодші за військовим званням, порядок віддання і виконання наказів. Військова поведінка та ввічливість військовослужбовців.

Військова дисципліна, заохочення та дисциплінарні стягнення. Військова дисципліна, її суть та значення. Обов'язки військовослужбовців щодо дотримання військової дисципліни. Заохочення, які застосовуються до солдат. Дисциплінарні стягнення, які накладаються на солдатів. Обов'язки військовослужбовців щодо дотримання статей Кримінального кодексу України у військовій сфері.

Тема 4. Психологічна підготовка.

Способи та методи саморегуляції. Перша психологічна допомога та самодопомога. Вплив бою на психіку. Основні стресові стани, способи та методи саморегуляції та їхнє застосовування на практиці. Самооцінка особистих відчуттів. Стрес, афект, фрустрація як психологічні стани. Форми, стратегії, типи копінгу і способи виходу з травмівної ситуації. Особливості ПТСР. Наслідки психічної травми. Психічна саморегуляція: особливості, способи, методи. Розвиток

емоційного інтелекту як профілактика деструктивного впливу травмівної ситуації на психіку людини. Перша психологічна допомога та самодопомога. Протоколи першої психологічної допомоги. Вплив бою на перебіг психічних процесів (пізнавальних, емоційних, вольових). Бойовий стрес та робота з ним. Профілактика фрустрації у військовослужбовців. Основи травмотерапії.

Способи та методи саморегуляції. Перша психологічна допомога та самодопомога. Вплив бою на психіку. Методики діагностики емоційних станів особи. Методики діагностики копінг-стратегій особи. Методики діагностики та розвитку емоційного інтелекту людини. Саморегуляція для долання складних ситуацій. Застосування технік саморегуляції. Майндфулнес. Основні психічні реакції людини та картки першої психологічної допомоги. Вибір типу протоколу для надання першої психологічної допомоги. Діагностика та корекція власного психологічного стану надавачем психологічної допомоги. Діагностика стану особи, якій потрібна нагальна психологічна допомога. Корекція надмірної тривоги. Швидка допомога особі у випадку панічної атаки. Ефективні методики для надання першої психологічної допомоги.

Тема 5. Домедична підготовка.

Планування та організація домедичної допомоги на етапі "допомога під вогнем" (CUF). Вступ до протоколу курсу тактичної медицини "Tactical Combat Casualty Care" (TCCC). Основні причини смертей на полі бою, яких можна уникнути, та заходи для збільшення виживання. Фази надання допомоги в TCCC та пріоритети під час кожної з них. Три основні цілі TCCC. Принципи надання допомоги в бойовій та небойовій обстановці на різній місцевості. Роль немедичного особового складу під час надання допомоги в тактичних умовах. Ключові чинники впливу на надання допомоги в тактичних умовах. Призначення, склад, правила використання аптечки медичної загальновійськової індивідуальної (АМЗІ).

Надання домедичної допомоги на етапі "допомога під вогнем/під загрозою" (Care under fire/Threat, CUF)). Вплив тактичної обстановки на надання допомоги. Порядок дій перед наданням допомоги пораненому для запобігання додатковим втратам. Пріоритети та алгоритм дій для допомоги пораненому під вогнем та під час його транспортування. Накладання турнікету на етапі "допомога під вогнем" однією або двома руками.

Тактична польова допомога (TFC). Принципи та застосування допомоги в польових умовах. Забезпечення охорони та безпеки постраждалого під час тактичного польового догляду. Принципи витягування постраждалого з місця поранення з урахуванням специфіки підрозділу. Способи передавання інформації про постраждалого до командування або медичного персоналу. Ревелантність інформації про тактичну обстановку та постраждалого. Принципи сортування під час тактичної польової допомоги. Способи перетягування/перенесення пораненого під вогнем одним та двома бійцями. Способи та методи евакуації. Одним рятувальником: за лямки, під пахви, за пасок, модифікований метод пожежника. Двома рятувальниками: за лямки, під пахви, за пасок і шию.

Здійснення огляду масових кровотеч у тактичних умовах. Визначення кровотеч, що загрожують життю, та важливість якнайшвидшого накладання турнікета на кінцівку для контролю таких кровотеч. Застосовування прямого та непрямого тиск

для зупинки кровотеч. Ризики застосування імпровізованого турнікету. Застосування тампонади вузлових поранень гомеостатичним бинтом. Техніка накладання тиснучих пов'язок. Прохідність дихальних шляхів. Основні ознаки обструкції дихальних шляхів. Техніка перевірки дихання за схемою "чую-бачу-відчуваю". Відкриття дихальних шляхів закиданням голови/підняттям підборіддя чи відведенням щелепи. Переведення пораненого у стабільне бокове положення в тактичних умовах.

Тема 6. Виживання.

Забезпечення життєдіяльності в польових умовах. Базові принципи забезпечення життєдіяльності в польових умовах: оцінювання реальної обстановки, правильний алгоритм дій в екстремальних умовах, зв'язок і комунікація (сигнали допомоги) в екстремальних умовах. Аварійне орієнтування на місцевості (без приладів та карти) в екстремальних умовах. Пересування та правильний вибір укриття (умови – ліс, лісосмуга, степ, міська забудова, береги річок, болота). Обладнання укриття, добування вогню в екстремальних умовах, автономне водозабезпечення під час бойових завдань. Добування їжі в екстремальних умовах. Аварійне використання підручних засобів.

Тема 7. Військова топографія.

Топографічні карти. Орієнтування на місцевості. Місцевість та її елементи. Топографічні карти Збройних Сил України. Предмет і завдання військової топографії. Аналіз і читання топографічної карти. Визначення відстаней по карті. Визначення географічних і прямокутних координат точок. Вимірювання крутизни схилів. Вимірювання кутів орієнтування ліній. Вихідні напрямки. Магнітне схилення. Зближення меридіанів. Властивості місцевості. Вивчення місцевості по карті. Основні види місцевості, їхні тактичні властивості, способи вивчення місцевості. Призначення, масштаби та характеристики топографічних карт.

Орієнтування на місцевості за допомогою небесних світил, компаса, годинника, карти та місцевих предметів. Способи орієнтування на місцевості та визначення сторін світу. Техніка орієнтування на місцевості. Класифікація орієнтирів місцевості. Орієнтування на місцевості за допомогою топографічної карти і компаса. Орієнтування на місцевості без карти. Визначення напрямків без засобів орієнтування.

Тема 8. Підготовка з радіаційного, хімічного, хімічного та біологічного захисту.

Уражальні чинники зброї масового ураження. Ознаки ядерного вибуху, застосування брудних боєприпасів, хімічної атаки й застосування бойових біологічних речовин та шкода, яку завдають уражальні чинники ядерної зброї, і способи захисту від неї. Позначення районів забруднення, способи визначення рівня забруднення за допомогою приладів і пристосувань.

Засоби індивідуального захисту. Дії особового складу на зараженій місцевості. Протигаз, загальновійськовий захисний комплект та їхнє використання. Сигнали оповіщення про радіаційне, хімічне зараження та порядок дії особового складу у разі їхнього отримання. Дії особового складу на зараженій місцевості та під час застосування противником скидів з БпЛА, ручних газових гранат.

Змістовий модуль 2. Модуль військової підготовки.

Тема 9. Зв'язок та комунікація.

Військова комунікація — як джерело всеобізнаності. Вертикальна та горизонтальна комунікація. Важливість комунікації у бойовій обстановці.

Основи зв'язку. Способи зв'язку та вимоги до них. Тактичні сигнальні жести. Основні засоби зв'язку в ході ведення бойових дій. Розподіл жестів: накази, сповіщення, позначення, шикування.

Тема 10. Розвідувальна підготовка.

Розвідувальні ознаки розташування противника на ділянці місцевості та тактики ведення ним бойових дій. Розвідувальні ознаки розташування ділянки місцевості (території), на якій розташоване озброєння та бойова техніка, танки, гармати, пункти управління FPV БпЛА, установок ПТКР, кулемети, гранатомети, станцій радіолокаційної розвідки. Основні способи ведення бойових дій, які застосовує противник у наступі чи обороні. Тактика застосування механізованих, танкових, артилерійських підрозділів противника в наступі чи обороні, їхня організаційно-штатна структура.

Види ворожих безпілотних літальних апаратів, дронів-камікадзе, їхні характеристики та порядок протидії їм. Призначення, бойові можливості ворожих БпЛА та розвідувально-ударних дронів. Основні принципи з протидії ворожим БпЛА та дронам-камікадзе.

Тема 11. Інженерна підготовка (мінна безпека).

Інженерне обладнання та маскування позицій в умовах застосування противником ударних БпЛА. Порядок вибору місця обладнання одиночного окопу для стрільби. Особливості вибору місця обладнання парного окопу. Послідовність їхнього фортифікаційного обладнання в комплексі із застосуванням сканера (детектора) виявлення БпЛА. Сутність маскування. Принципи та основні правила маскування.

Протитанкові та протипіхотні міни. Інженерні загородження, їхнє улаштування та подолання. Призначення, тактико-технічні характеристики, загальна будова, принцип дії протипіхотних та протитанкових мін, порядок встановлення та знешкодження. Невибухові інженерні загородження, їхнє улаштування та подолання. Дії у випадку падіння біля позиції ударних та розвідувальних БпЛА.

Мінна безпека. Класифікація вибухонебезпечних предметів (саморобних вибухових пристроїв) та можливі місця їхнього встановлення, види тротилових шашок, підривники, різновиди детонувальних шнурів. Заходи безпеки під час поводження з вибуховими речовинами. Порядок дій на замінованій ділянці місцевості та порядок виходу з неї. Дії у разі падіння поруч позиції ударних та розвідувальних БпЛА.

Тема 12. Тактична підготовка.

Організація та структура підрозділів родів військ Сухопутних військ Збройних Сил України. Призначення та бойові можливості механізованих, танкових, артилерійських підрозділів і підрозділів ПГІО СВ ЗС України, їхня організаційно-штатна структура. Озброєння механізованого відділення.

Призначення, класифікація, бойові можливості, форми, способи та основні тактичні прийоми застосування БпЛА. Основні демаскуючі ознаки, слабкі місця БпЛА та можливості їхнього виявлення. Рекомендації щодо знищення БпЛА.

Вивчення обов'язків солдата в бою, спостерігача, піднощика боєприпасів. Обов'язки стрільця, піднощика боєприпасів, спостерігача.

Дії солдата в оборонному бою. Порядок дій солдата в оборонному бою, під час ведення вогню та відбиття наступу противника. Порядок дій за сигналами оповіщення. Порядок знищення бронеоб'єктів противника на передньому краю оборони. Порядок дій під час маневру (переміщення) з тимчасової на основну вогневу позицію (з основної на запасну). Порядок дій у випадку обходу противником з флангу, виходу противника з тилу, прориву переднього краю танками (ББМ) противника.

Порядок дій солдата під час наступу. Порядок дій у наступальному бою, завдання стрільця у складі механізованого відділення під час ведення наступального бою. Зайняття вихідного положення для наступу й підготовка до атаки. Порядок дій у випадку мінометного обстрілу, кулеметного вогню противника та застосування ударних БпЛА. Порядок виходу у фланг противника та штурму траншеї. Порядок застосування наступальних (оборонних) гранат під час наступу. Завдання вогневої (маневреної) групи. Взаємовиручка та узгодженість дій у складі підрозділу.

Тема 13. Вогнева підготовка.

Стрілецька зброя. Види стрілецької зброї, які знаходяться на озброєнні механізованих (мотопіхотних) військових частин Сухопутних військ Збройних Сил України. Призначення, тактико-технічні характеристики, принципи її застосування.

Призначення, будова автомата АК-74 та його модифікацій. Робота частин та механізмів під час заряджання та пострілу. Огляд і підготовка автомата АК-74 до стрільби. Спорядження магазину, заряджання й розряджання автомата, постановка на запобіжник. Догляд за індивідуальною зброєю, її утримання та зберігання. Можливі затримки й несправності під час стрільби, способи їхнього усунення.

Призначення, характеристика та будова коліматорних, оптичних денних та нічних прицілів (в тому числі іноземного виробництва). Порядок користування прицілами, догляду за ними та зберігання.

Основи та правила стрільби зі стрілецької зброї. Призначення та визначення вихідних установок (вибір прицілу і точки прицілювання) для ведення вогню зі стрілецької зброї. Нормальні (табличні) умови стрільби. Особливості визначення вихідних установок для стрільби з автомату по повітряним цілям. Правила стрільби та вирішення вогневих завдань. Визначення відстані до мішені за допомогою мушки або окомірним методом.

Стрілецькі тренування (маніпуляції зі зброєю). Положення, які використовуються для стрільби з автомата. Відпрацювання утримання зброї в різних положеннях. Утримання зброї в положенні для стрільби стоячи, з коліна, лежачи, у русі, у пішому порядку. Навчання кучності стрільби з різних положень.

Ручні гранати. Призначення будова та принцип дії ручних гранат. Метання гранат на дальність та влучність із різних положень.

3. Рекомендована література

1. Наказ Генерального штабу Збройних Сил України від 19.02.2022 № 60 “Про затвердження Порядку оформлення військових публікацій у Збройних Силах України” (ДДГІ 1-0(189)).
2. Бойовий статут механізованих та танкових військ Сухопутних військ Збройних Сил України (Частина ІІІ). Взвод, відділення, екіпаж (зі змінами).
3. Збірник нормативів з бойової підготовки Сухопутних військ Збройних Сил України (Тп 7-00(194)11.01).
4. Статути Збройних Сил України.
5. Наказ Міністра оборони України від 23.03.2017 N-164 “Про затвердження Інструкції про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України”.
6. Порадник для військовослужбовців Збройних Сил України (боротьба з бронеоб’єктами та фобіями).
7. Програма “Базової загальновійськової підготовки” (для підготовки мобілізаційних ресурсів, версія 5) (термін навчання 1,5 місяці) (Тп 7-00(206)246.63).
8. Закон України “Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України”.
9. Дисциплінарний статут Збройних Сил України.
10. Порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності між ними відносин підлеглості: соціально-психологічний аспект. Артур Колдашов. https://univd.edu.ua/general/publishing/konf/30_03_2018/pdf/66.pdf
11. Морально-етичні аспекти діяльності військовослужбовців під час війни. Чекаль Л. А. https://journals.nubip.edu.ua/index.php/Pedagogica/article/view/48451
12. Навроцький. Кримінальна відповідальність за непокору та невиконання наказу: історико-правовий аспект. https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/70051
13. Ніколаєв С.В. Статути Збройних Сил України (у т. ч. стройова підготовка): Конспект лекцій. http://eprints.library.odeku.edu.ua/id/eprint/8387/1/2%20КЛ%20Ніколаєв%20Статути%20ISBN%2B.pdf
14. Голик М.М. Кодекс честі офіцера Збройних Сил України як чинник формування корпоративної культури. Збірник наукових праць «Гілея: науковий вісник». Дніпро, 2016. №108. С. 91-93.
15. Етичні норми поведінки військовослужбовців. http://www.ngu.com.ua/learn/humanitarian/etika.html#google_vignette
16. Кримінальний кодекс України.
17. Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України: Закон України від 07 березня 2002 року No 3099-III (зі змінами і доповненнями). Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, No 32, ст. 225.
18. Залужний В.Ф. Військова дисципліна: поняття, особливості нормативного закріплення, місце у системі правових категорій, функції Право і суспільство. 2022. No 3. С. 299–307. https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/85ca2cd4-38f3-4ef9-a08b-9094e1ab31c5/content

19. Підстави та види кримінальної відповідальності за вчинення злочину дезертирство. КВ Гученко - Актуальні проблеми сталого розвитку, 2024 - journals.csr.com.ua
20. Актуальні питання кримінальної відповідальності за військові кримінальні правопорушення та їх запобігання потребують невідкладного позитивного вирішення. Карпенко М. І. http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/322/8770/18371-1?inline=1
21. Самовільне залишення військової частини або місця служби: проблеми правозастосовної практики та шляхи їх усунення. Колб, Пирожик. https://elar.navs.edu.ua/server/api/core/bitstreams/baebd3e9-640a-41b9-a6ac-ac0b6e4973ac/content
22. Ніколаєнко Т. Актуальні питання забезпечення військової дисципліни у разі самовільного залишення військової частини або місця служби в умовах воєнного стану: кримінально-правовий аспект / Т. Ніколаєнко, О. Осінський // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. - 2024. - № 1 (128). – С. 222-229 https://er.dduvs.edu.ua/handle/123456789/14441
23. Закон України "Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України"
24. Актуальність захисту прав військовослужбовців під час воєнного стану в Україні відповідно до ЄКПЛ Тетяна Макарова. https://www.publichne-pravo.com.ua/files/53/6.pdf
25. Основні права військовослужбовців, пов'язані з проходженням служби. Дмитро Соколов Національний університет «Одеська юридична академія» https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/1593/1478
26. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей : Закон України від 20.12.1991 р. № 2011-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011-12#Text.
27. Постанова Кабінету Міністрів України № 704 від 30 серпня 2017 року «Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб».
28. Основні права військовослужбовців. https://www.mil.gov.ua/content/social_adaptation/osnovni_prava_vs_2020.pdf
29. Права та обов'язки військовослужбовця. Олександр Хохлов https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/grail-of-science/article/view/10654/10010
30. Кобрин В. С., Нос Ю., Полюх Р. Співвідношення обов'язку захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України з правом на свободу світогляду та віросповідання в умовах правового режиму воєнного стану. Український часопис конституційного права, 2024. С. 55-69.
31. Конвенція про поводження з військовополоненими [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://zakon 2xada.gov.ua/laws/show/995_153
32. Конвенція про поліпшення долі поранених і хворих у регулярних арміях [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_151

33. Конвенція про поліпшення долі поранених, хворих і осіб, що потерпіли в корабельних аваріях, зі складу збройних сил на морі [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_152
34. Конвенція про захист цивільного населення під час війни [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_154
35. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів неміжнародного характеру [Електронний ресурс]. Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_200
36. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_199
37. Наказ Міністра оборони України від 23.03.2017 N-164 "Про затвердження Інструкції про порядок виконання норм міжнародного гуманітарного права у Збройних Силах України" https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0704-17#Text
38. Міжнародне публічне право: підручник за ред. В. М. Репецького. - Київ: Знання, 2012. - С. 11-27.
39. Репецький, В.М. Міжнародне гуманітарне право: підручник / В.М. Репецький, В.М. Лисик. – К.: Знання, 2007.
40. Міжнародне гуманітарне право. Посібник для юриста / [М.М. Гнатовський, Т.Р. Короткий, А.О. Кориневич, В.М. Лисик, О.Р. Поєдинок, Н.В. Хендель]; за ред. Т.Р. Короткого – Київ-Одеса : Українська гельсінська спілка з прав людини, Фенікс, 2016. – 2017. https://helsinki.org.ua/publications/mizhnarodne-humanitarne-pravo-posibnyk-dlya-yurysta-2/
41. Мельцер Н. Міжнародне гуманітарне право. Загальний курс. МКЧХ, 2021. http://ua.icrc.org/2021/05/31/ihl-comprehensive-intro/
42. Комплексний пакет навчальних матеріалів з викладання МГП у межах базової загальновійськової підготовки. Київ, 2024. https://www.helsinki.org.ua/publications/yak-poshyriuvaty-znannia-pro-mizhnarodne-humanitarne-pravo-sered-viyskovosluzhbovtsiv-kompleksnyy-paket-materialiv/
43. Військова топографія: навчальний посібник / А. М. Кривошеєв, А. І. Приходько, В. М. Петренко, Р. В. Сергієнко. Суми : Видавництво СумДУ, 2010. 281 с. URL: https://shron1.chtyvo.org.ua/Kryvosheiev_Andrii/Viiskova_topohrafiia.pdf
44. Військова топографія: підручник / С. Г. Шмаль, О. В. Кравчук, А. М. Гудзь, С. В. Прищепа, О. П. Полець; 5-те вид. перероблене та доповнене Київ : Видавництво Ліра-К, 2018. 644 с. URL: https://balka-book.com/files/2025/01_17/21_21/u_files_store_18_1.pdf
45. Військова топографія: навчальний посібник / А. М. Кривошеєв, А. І. Приходько, В. М. Петренко, Р. В. Сергієнко. Київ : Видавництво КНТ, 2022. 282 с.
46. Військова топографія: підручник / С. Г. Шмаль, О. В. Кравчук, А. М. Гудзь, С. В. Прищепа, О. П. Полець; 5-те вид. переробл. та доповн. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 644 с.
47. Військова топографія: підручник / Т. М. Гребенюк, В. Д. Макаревич, І. С. Тревого та ін. Львів: В-во Львів. політех., 2011. 416 с.

48. Шмаль С. Г. Довідник з військової топографії. Київ : Видавництво Ліра-К, 2024. 118 с.
49. Шмаль С. Г. Довідник з основних понять військової топографії. Київ : Видавництво Ліра-К, 2024. 108 с.
50. Грицевич Т. Л., Гузенко І. М., Капінус О. С., Мацевко Т.М., Романишин А.М.; за ред.. А.М. Романишина. Психологія бою : Посібник. Львів: Видавництво «Астролябія», 2017. 352 с.
51. Гроссман Д., Вбивство: Психологічна плата за навчання вбивати на війні і в мирний час. Львів: Видавництво «Астролябія», 2024. 560 с.
52. Гроссман Д., Крістенсен Л. Бій : Психологія і фізіологія в часи війни та миру. Львів: Видавництво «Астролябія», 2023. 698 с.
53. Основи військової психології : навч. посіб. / Г.В. Бондарев, П.П. Круть. Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків, 2020. 272 с. 0052074.pdf
54. Перша психологічна допомога : Посібник для тренера ⁄ укладачі А.Гірник, В. Чернобровкіна. Київ : Пульсари, 2017. 98 с. https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/2774225e-e433-499e-9
55. Ручкіна, М.М., Сичук О.О., Черненко Н.М. Самоорганізація та емоційна саморегуляція : навчальний посібник для слухачів міжнародного проекту «ErasmusTURBO». Одеса: Університет Ушинського, 2024. 130 с. http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/20704/1/Ruchk
56. F1ood A, Keegan RJ. Cognitive resilience to psychological stress in military personnel [Internetl Front Psychol. 2022; 13:809003. DOI: 10.3389/fpsyg.2022.809003
57. Бондаренко В. Поведінка в горах. – Львів, СПОЛОМ. – 2007. – 144 с.
58. Тактична медицина для підрозділів спеціального призначення / ОЗСП НГУ «АЗОВ» – Київ. – 2016. – 146 с.
59. Наказ МОЗ України від 09.03.2022 року № 441 «Про затвердження порядків надання домедичної допомоги особам при невідкладних станах».
60. Дрок Л.В., Камалов Є.В., Миколенко Ю.М. Основи тактичної медицини. Навчальний посібник – Київ : НУОУ, 2020. – 168 с.
61. Вступ до курсу з тактичної медицини для немедичного персоналу - Американський курс тактичної медицини TCCC для військових. https://tccc.org.ua/guide/introduction-to-tccc-asm
62. Перша допомога. Довідник для населення від Товариства Червоного Хреста України. — [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://redcross.org.ua/wp-content/uploads/2016/10/%D0%A1%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%BA-%D0%9F%D0%9F-%E2%80%94-%D0%90%D0%BC%D0%B5%D1%80%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D0%9A%D0%9A_last.pdf

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання — диференційований залік, який оформляють за результатами контролю знань впродовж семестру.

5. Засоби діагностики успішності навчання.

Під час викладання тем застосовують такі методи контролю: поточний, тематичний, самоконтроль. Кількість контрольних заходів, форми їхнього проведення, періодичність доводяться до здобувачів освіти на початку вивчення тем. Модульний контроль проводять з використанням платформи електронного навчання.